

Kan jeg kreve at en arbeidstaker «går på dagen»?

Arbeidsmiljøloven åpner for at arbeidsgiver kan avskjedige arbeidstaker med påbud om øyeblikkelig fratreden, men dette forutsetter at arbeidstaker har gjort seg skyld i vesentlig mislighold av arbeidsavtalen. Vesentlig mislighold kan være langvarig uteblivelse fra arbeide uten gyldig grunn, økonomiske misligheter, illojalitet mv.

Det anbefales at du sjekker grunnlaget med en juridisk rådgiver før man går til skrittet å avskjedige en arbeidstaker.

Arbeidsgiver: Enhver som sysselsetter en eller flere arbeidstakere.

Arbeidsgiverforening: En sammenslutning av arbeidsgivere eller arbeidsgiveres foreninger, når den har det formål å ivareta arbeidsgivernes interesser overfor deres arbeidstakere.

Arbeidstaker: En som er ansatt for å utføre arbeid i en annens tjeneste.

Avskjed: Arbeidsavtalen heves og arbeidstaker må «gå på dagen».

Drøftelsesmøte: Et formelt møte som skal gjennomføres før arbeidsgiver bestemmer seg for om man vil gå til oppsigelse eller avskjed av en ansatt.

Fagforening: Enhver sammenslutning av arbeidstakere eller arbeidstakernes foreninger, når sammenslutningen har det formål å ivareta arbeidernes interesser overfor deres arbeidsgivere.

Forhandlingsmøte: En arbeidstaker som mener at en oppsigelse er usaklig, eller at en suspensjon eller avskjed er ulovlig, kan kreve forhandlinger med arbeidsgiver. Disse forhandlingene skjer normalt i et møte, kalt forhandlingsmøte.

BEGREPER

Fortrinnsrett: Arbeidstaker som er sagt opp på grunn av virksomhetens forhold, har fortrinnsrett til ny ansettelse i samme virksomhet dersom det gjelder en stilling arbeidstakeren er kvalifisert for.

Konkurransesklausul: En avtale som begrenser en arbeidstakers adgang til å tiltre stilling hos en annen arbeidsgiver eller starte, drive eller delta i annen virksomhet etter arbeidsforholdets opphør.

Oppsigelse: Den primære måten arbeidsgiver kan avslutte et arbeidsforhold på.

Prøvetid: De første 6 månedene av en nyansettelse kan være prøvetid. Dette betyr at den ansatte oftest er fast ansatt, men de første 6 måneder på «prøve». I prøvetiden er oppsigelsesvernet i følge Høyesterett «noe svakere» enn ellers. Det er derfor en fordel å avtale prøvetid. Oppsigelsestiden er da normalt bare 14 dager.

Styringsrett: Arbeidsgivers rett til å lede og fordele arbeidet, og ansette samt si opp ansatte. Den begrenses av avtalen, lovverk mv, og avgjørelser innen styringsrett skal alltid være saklig begrunnet.

Tariffavtale: En avtale mellom en arbeidstakerorganisasjon og en arbeidsgiver eller arbeidsgiverorganisasjon om lønns- og arbeidsvilkår eller andre arbeidsforhold.

Referanser: Arbeidstakers bekreftelse fra tidligere arbeidsgivere som omtaler ansettelsesforhold, arbeidsoppgaver o.l.

G: Grunnbeløpet i folketrygden benyttes ved fastsettelse av pensjonspoeng og beregning av pensjoner fra folketrygden. Grunnbeløpet justereshvert år. Grunnbeløpet

(G) er per 1. mai 2023 er kr 118.620.